

Kari Artio

VESIREITTI

Vesireitti

Kari Artio

Vesireitti

© 2020 Kari Artio

Kannen suunnittelu ja taitto: Kari Artio

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-2277-0

Lainatut runokatkelmat:

- s.30 Ilias 23, 112-119 ja 9, 309-313
- s.103 Ilias 9, 308-313
- s.130 Ilias 7, 84-90
- s.171 Ilias 24, 504-506
- s.174 Odysseia 5, 299-302
- s.190 Ilias 24, 451-455
- s.191 Ilias 12, 323-329
- s.259 Ilias 24, 451-455
- s.270 Ilias 23, 826-829
- s.358 Odysseia 11, 489-491
- s.389 Ilias 13, 17-19

Suomennokset O. Manninen

- s.130 Beowulf 43, 5-19

Suomennos O. Pekonen

- s.111 Kalevala 39, 185-194
- s.130 Kalevala 49, 121-122
- s.273 Kalevala 9, 238-244
- s.275 Kalevala 47, 67-244

- s.286 Hector, Yhtenä iltana

Vieras, sulle ma sanon sen selvälleen:
Kuvull' ilman konsa on Helios korkeimmillaan,
Meren aaltojen alta silloin nousee tuo todentietäjä, aavojen äijä,
tummaan piiloutuin kareläikkyy, läntisen tuomaan,
nousee maalle ja nukkumahan käy onkaloluolaan,
keskeen hylkehien; suku tuo merentyttären sorjan
Harmaalt' ui ulapalta ja rantaan sulloutuneena
nukkuu hengittäin monisyöverisen meren-aavan tuoksua raakaa.
(Odysseia IV, 398-436)

1. Hiittisten kommuuni, Kesäkuu

Pr soitti että Elsa on kuollut. Korvani menivät lukkoon, siltä se kuulosti. Vaitin vastaan, sanoin ei, mutta hän katkaisi puhelun.

Myrsky oli nousemassa ja mietin uskallanko lähteä kaupunkiin. Seisoin rantavedessä ja käänsin katseeni syvemmällä kohti lauttoja kahlaavista pojista ylös nopeasti lounaasta tummenevalle taivaalle ja sitten puhelimen sääohjelmaan. -En ymmärrä, sanoin.

-Mitä sinä nyt et muka ymmärrä, Timo sanoi nostamatta katsettaan kirjastaan kalliolla. Hän ei antanut minkään häiritä pientä teeskenneltyä nautinnon hetkeään vaikka määrän graniitin oli pakko olla kylmä hänen kylkeään vasten. Oli satanut koko aamupäivän ja Timon kolmeksi ohueksi palmikoksi punottu parta väpätti kylmästä ja kai nälästäkin.

Katsoin taas pilviä. Ehkä menisin niiden mukana, saisin niistä vauhtia ja suoja. Kysyin: -Miksi myrskyn noustessa näyttää kuin nuo tummat pilvet syöksyisivät nopeammin eteenpäin kuin tuo alle jäävä hyvä sää ehtii väistää? Mihin se katoaa?

-Se nousee matalan kiilaamana ylöspäin, se kylmenee noustessaan ja sen kosteus alkaa tiivistyä. Se mikä sinusta näyttää myrskyn nopealta lähestymiseltä onkin hyvän ilman muuttumista huonoksi, lämpimän ilman nousemista, kylmenemistä ja pilveentymistä.

-Onko tuo totta vai tarua?

-Mitä tarkoitat?

-Onko tuo tiedettä? Virallinen tulkinta?

-On se muistaakseni. Arvaat että ilmat tekee kaikkea mitä ne pystyy kun ne pyörii tuolla ylhäällä eikä kukaan estä ja kiellä. Ne käsittää helposti väärin täältä pohjalta kun katsoo.

Puhuimme Timon kanssa aina säästä, katsoimme taivaalle kuten matalilla kalliosaarilla oli tapana. Se oli kuin ontto rukous; emme toivoneet parempaa, säätä tai mitään, mutta odotimme sitä silti. Osasin ilman sääohjelmaakin ennustaa kuukausien päähän mitä taivaalta oli tulossa: Pilvistä, sadetta, tuulta ja harmaata loputtomissa yhdistelmissään. Mutta sitten suustani pääsi:

-Oho.

-Mitä oho? Timo sanoi ja käänsi vihdoin päänsä. Teki mieleni sanoa hänelle etteivät muinaiset ihmiset maanneet kalliolla olematonta aurinkoa ottamassa mutta olin hiljaa sillä merenpinnan kohdalla oli punainen huutomerkki jota ei ollut yli vuoteen näkynyt. Jotkut olivat jo uskaltaneet toivoa että tulvahuippu olisi saavutettu mutta ei. Sanoin ai-hetta iloisemmalla äänellä:

-Tulee tuulta tukutonta, Tanskan suurista salmista. Vesi nousee puoli metriä huomiseksi. Minun täytyy lähteä kaupunkiin.

-Kyllä se ilman sinuakin osaa upota.

-Minulla jää asunto kohta veden alle. Täytyy hakea pari paperia talteen.

-Eikö Elsa voi hakea niitä?

-Me emme ole olleet yhdessä vähään aikaan, sanoin ja käänsin pääni pois. En halunnut sanoa Timolle mitään tarkempaa. En ennen kuin se olisi varmaa.

-Ai. Miten sulla paperilla mitään arvokasta on? Timo kysyi, sulki vihdoin kirjansa ja kääntyi istumaan minuun päin.

-Kysyy muinaisleikkien leikkijä.

-Modernilta ihmiseltä.

-No moderni ihminenhan saa leikkiä mitä leikkii, sanoin ja ojensin kättäni Timoa kohti rannettani pyöryttäen ja syvään hovikumartaen.

-Eli minäkin olen nyt sitten moderni ihminen? Timo kysyi ärtyneenä.

-Olet totta kai. Pelkkää itsetehostusta tuo hiljentyminen ja hidastuminen. Ei tämä ole aitoa tai totta tämä teidän muinaiskommuuninne. Ei muutama vuosi mitään todista. Ei nuo kutisevat villakalsarit mitään todista. Sattuman armosta elätte vielä täällä jumalan selän takana. Ei ole paha silmä osunut kohdalle, nähnyt teitä vielä.

Näin ikäviä me emme yleensä puhelleet, mutta oli minulla jonkinlainen lieventävä irve naamallani. Vanhoina ystävinä meidän jos kenen piti kestää toistemme pahaa puhetta mutta pilat olivat alkaneet vihdoin takertua kuivuviin kurkkuihimme.

Timo hamusi ohuita rantaheiniä, katkoi ja laittoi monta varrenpäättä kerralla suuhunsa. Selvästi häntä ärsytti. Hän sanoi:

-Ai pelkkää leikkiä. Vaikka henki menisi?

-Vaikka henki menisi. Minun leikkini ei edes ole leikkiä, kartoja pystyy katsomaan paremmin paperilla. Unohdan vaan siirtää niihin merkkeamani tiedot koneelle ja olen aina jäljessä ja sekaisin. Mutta mitäs herra saarelainen sanoo siitä puolesta metristä? Mitä entisaikojen ihmiset olisivat tehneet? Luulen että ne olisivat häipyneet jo ajat sitten, ja kauas.

-Ei puoli metriä paljon ole. Ei jää yhtään taloa alle, Timo sanoi kännykkänsä tulvasovellusta hypistellen. -Lähelle tulee Saria ja Pekkaa kyllä. Siinä on onneksi betonisokkeli. Me ollaan siirretty tänä keväänä jo kolme taloa ylemmäs. Ei jaksaisi enää yhtään.

-Se puoli metriä on arvio. Voi se olla enemmänkin. Teiltä loppuu kohta saari alta, sa-
noin ja kurotuin katsomaan Timon ruutua mutta hän vetäisi sen äkkiä pois. Ehdin nähdä
että meri oli täynnä katkoviivoja, veneiden ja laivojen reittejä.

-Älä tunge siinä! Timo ärähti ja näpelsi laitettaan kiinni.

-Mitä siinä niin vakavaa oli? Mikä kansainvaellus siellä oli menossa?

-Siinä on meidän veneiden kaikki reitit. Niistä näkee kalapaikat.

-Ja niitäkö ei saa minulle näyttää? Nauroin. Timo ei koskaan puhunut minulle syn-
kemmistä puuhistaan joita heidän yhteisönsä harjoitti hallitsemillaan vesialueilla enkä
minä koskaan kysynyt, sellainen oli sopimus. Mutta jos nyt jotain asiatonta vähän vilahti
ei siitä noin olisi täytynyt suuttua. Timo jatkoi ärtyneenä:

-Pitäisköhän sun nyt lähteä. Jos et kerran ole jäämässä auttamaan.

-Kyllä minä olen lähdössä, sanoin ja mietin että olikin jo korkea aika häipyä täältä.
Muistelin päässäni mitä lähtemiseen kuuluu, oliko akut täynnä, oliko mikään rikki, oliko
jäsenissä voimaa, mitkä olivat aallonkorkeus ja tuulenoisuus hetki hetkeltä yön yli. Ky-
syin vaikka tiesin vastauksen:

-Pystytkö maksamaan ennakkoa tästä?

-En nyt mitenkään. On ollut kaikenlaista.. Mites toi jätkien homma? Timo sanoi ja
viittasi rannassa ja lautalla keilaussauvojen kanssa hosuviin poikiin joiden mittaustyö oli
juuri muuttumassa keppitappeluksi.

-Et sorki sitä hylkyä täällä yksin. Odotat että tulen takaisin niin ei ehkä täyty rikoksen
tunnusmerkit. Siis sinun rikoksesi minua kohtaan. Pojat voivat jatkaa kartoitusta hyllyn
ympäri kauemmas. Tästä lahdesta löytyy varmasti muutakin. Keilaatte, otatte kuvia,
lähetätte minulle. Ja usko jo että meidän on lähes mahdotonta nostaa sitä sieltä miten-
kään järkevästi. Koeta tyytyä siihen, siihen mitä saadaan kuvattua.

-Moni muu täällä kyllä luuli että se nimenomaan nostetaan sieltä.

-Joko se maksaa niin että te kuolette nälkään tai sitten se tulee millin palasina.

-Koko touhuhun on aivan naurettava, Timo puuskahti.

-Miten niin naurettava?

-Että tuo hylky makasi ensin rantavedessä tuhat vuotta ja nyt me yritämme saada sitä
tuolta syvältä hirveällä vaivalla.

-Parempi se on nyt tutkia talteen kun on vielä joku jota asia kiinnostaa. Se on se tär-
kein asia tässä.

-Niin, Timo sanoi ja nousi ähkäisten kalliolta. Hänen selkänsä jäi kyyryyn mutta hän
ei yrittänytäkään oikaista sitä.

Olimme hetken hiljaa ja haistelimme ilmaa ja kovenevaa tuulta. Aallot nousivat, nii-
den päiden läpi kuului aavistus vihreää kuin toisesta maailmasta.

Kysyin: -Millaista siellä kaupungissa nyt on?

-Kannattaa siellä olla varovainen. Marko asuu Annankadun kommuunissa, voit mennä
sinne jos ei muuta ole. Ai niin, Elsan äitihän on siellä. Sillä on varmaan joku linna siellä.

-Montakin. Se muistaa minut vielä, paremmin kuin Elsa. Se minulle äsken soitti.
-Eihän sinulla sitten ole hätää, Timo sanoi.
-Tai kahta suurempi! Se ihminen ei huvikseen soittele. Vaan kai sekin on kohta entinen.
-Harvoin kaikki kohdalleen sattuu kun naisista on kyse.
-Tai ihmisistä.
-Tai maailmasta, Timo sanoi ja heilautti käsiään ympäri merta ja kallioita kuin teatterin näyttämöä.

Tuuli nousi taas askeleen, meri heräsi ääneen ja eloon. Oli lähdeittävä heti. Hengähdin syvään. Tyhmä esittää kovaa itselleen, oman henkensä kaupalla, mutta minkäs teet. Elsa, jos selviän tästä, saat luvan olla elossa. Olkoon tämä matka jokin typerä rukous. Mihin muuhun sitä enää kykenee.

Avasin lantiolle sidotut märkäpuvun hihat ja puin nahkean yläosan päälleni ja kytkin virran päälle. Vedin levähärman täplittämän läpikuultavan kajakin esiin heinikosta, irtotin juomapullon kannen nauhoista ja join sen tyhjäksi. Timo oli kävellyt perässäni ja yritti jatkaa kiusoittelua.

-Miksi kajakki on läpinäkyvä mutta pullo ei? Hän kysyi.
-Ettet näkisi miten saastainen se on sisältä.
-No nythän minä näen. Muljaat siellä iänkaikkisessa munahiessäsi. Pesetkö sitä koskaan?

-No jos kaadun. En ole kyllä koskaan kaatunut. Mutta te luonnonsuojelijat, te saunotte tämän teidän saarenne paljaaksi muutamassa vuodessa.

-Älä vaihda puheenaihetta. Eikä saunota!
-En vaihtanut puheenaihetta, joka on hygienia. Laske paljonko menee puita kiukaisiin ja muuhun lämmitykseen ja mitä tämä saari näissä nykyhämärissä tuottaa.

-Oletko muka laskenut?
-En ole. Mutta kun tätä saarta lähestyy niin huomaa jo kaukaa mereltä että se on kaljuuntunut.

-Kunhan kiusaat. Itse olet kaljuuntunut.
-En kiusaa, enkä ole kaljuuntunut! Käykää pesuapinat harvemmin saunassa, sanoin ja kävelin kaivolle täyttämään juomapulloni. En kehdannut enää kinuta evästä kun tuli tuolla tavalla mölistyä. Olisi pitänyt saada pari lanttua tai perunaa edes että jaksaisi me-loa kovassa kelissä mutta tiesin ettei täällä ollut ylimääristä. Olin päättänyt lähteä heti ja matkaa Helsinkiin oli satakaksikymmentä kilometriä, oli kesäkuun neljäs. Hämärää oli hyvin koko yöksi.

Olin lähtenyt kaksi viikkoa sitten Jyväskylästä: Oli tullut kutina, oli tullut tuntu, olin nähnyt merkkejä, oli ollut muutama vaaratilanne. Työ kammottavaa ja ihmiset ärsyttäviä

puolituttuja baareista joiden lattiat ja pöydät pestiin päivittäin väljällä kaljalla ja neljän promillen verellä; typeryysden mitta oli täytynyt. Ja velkaa, eri valuutoissa, liikaa. Työ jonka perässä olin ystävänä vinkkaamana Jyväskylään alun perin lähtenyt oli sulanut työnantajani rikokseen ja katoamiseen ja sen jälkeen olin kierrellyt kaupunkia ja lähiseutuja kuin maankiertäjä, sekatyömies, nostomies, mierolainen talkoolainen ruokapalkalla. Mitään ei jäänyt käteen, kaikki suli paitsi velat. Kaksi vuotta meni humalassa heiluessa kuin muka loukattuna Elsäa unohtamassa, teeskenneltyyn mykkyyteen vajoamassa. Ke-väällä olin alkanut suunnitella lähtöä heti kun Timo oli soittanut ja kertonut hylyn varmistumisesta, heti kun sää oli sallinut, heti kun olin saanut viimeisen palkkani vartiointi-liikkeen uudelta laumalta. Toukokuussa kun oli tullut keikka Mänttään piilotin kokoon-taitetun kajakin matkailuauton yläsängyn nuhjuisten peittojen alle ja kun kaverit lähtivät kierrokselleen väitin unohtaneeni lamauttimen ja palasin autolle mutta otinkin kajakin ja kiersin tehtaan takaa Melasjärven rantaan ja lähdin painelemaan alas pitkin vesiä taakseni katsomatta. Ensin Hoponselkää ja Välivettä, sitten Kotaselkää ja Savilahtea pit-kin Vilppulan ohi Ruovedelle josta menin Kautun kautta Mommoon. Ohrionselän jäl-keen Murolen kanavasta Vankavedelle ja Myyryselkää Näsijärvelle kahdessa päivässä. Ihmeekseni ruokaa tarjottiin kaksi kertaa kysymättä, sain yöpyä ja levätä ihmisten kodeissa, minua ei pelätty enkä pelännyt, uskalsin puhua ystävällisesti, oli tietysti pakko. Kyselin aina töitä niin kuin olisin ollut töitä kyselemässä. Tampereella olin pikkuserkkuni luona kaksi yötä. Rakensimme aitan kanoille, söin minkä kykenin ja kehtasin ja jatkoin matkaa. Uitin uistinta veneen perässä ja joskus tuli joku ahven tai illalla laiha kuha mutta yleensä ei mitään. Söin kalat raakoina tai annoin niille akusta vähän sähköä jos sitä oli kertynyt tarpeeksi talteen, menin kuin ankerias tai nahkiainen alas Kokemäenjokea kohti merta suu täynnä mudan makua. Olin valmis vaikka mihin mutta kaikki meni hyvin, ihmiset eivät vastanneet odotuksiani. Melon Syöstävän patoa maitse kiertäessäni olin kuulevinani metsästä outoa huutoa ”Olomii! Olomii!” mutta en jäänyt sitä kuuntelemaan. Porissa en pysähtynyt, olin kuullut huonoja huhuja, sukeltelin ja söin lumpeitten ja ulpuikoitten juuria mutta eivät ne pullottaneet kuin kuvissa, kitkeriä olivat ja mahaani väänsi pitkään. Merellä murtauduin viiteen mökkiin kolmena peräk-käisenä yönä ennen kuin löysin riittävästi mätää muruja kaappien pohjilta että jaksoin viimeisen vedon tänne Hiittisiin. Myötätuuli viimeisellä kahdellakymmenellä kilometril-lä oli ensimmäinen koko matkalla ja kolahdin jätesäkistä tekemälläni myötäpurjeella rantakivikkoon toissa päivänä kuin raato. Antoivat ne silloin minulle yhden kunnon ater-ian täällä, kolme perunaa ja kourallisen voita. Älkää luulko, se oli paras ateria koskaan.

Markus, yksi kaivausten apupojista, käveli rannasta kaivolle. hän joi ensin ja pesi sit-ten kuraisia käsiään ja käsienvpesun sotkemaä ämpäriä ja lopulta koko kaivoa. Se näytti niin kömpelöltä että tuli puistattava muisto teininä olemisesta, unisten aivojen sohjosta. Kysyin: -Miten menee?

Ei vastausta. Toistin kysymyksen. -Ei mitään, Markus vastasi nytkähtäen ja veti josta-kin taskusta ruskean paperipussin ja ojensi sen minulle. -Pirjo lähetti.

-Kiitos, vastasin ja katsoin pussiin. Siellä oli pähkinäpensaana pähkinöitä, pieniä kuin synti. Kysyin: -Etkös sinä ole sen Jääskeläisen Matin poika?

Vastaukseksi tuli kahden millin nyökkäys merelle päin.

-Minulla olisi sinulle tai kaikille pojille pieni pyyntö, jatkoin. -Kertoisitte minulle kun tiedätte mitä Timo ja muut aikovat hylyn kanssa tehdä. Te olette vielä vähän niin kuin työsuhteessa minulle, ymmärrätkö? Teidän velvollisuutenne eivät haihdu ilmaan kun minä lähten täältä. Sen kun vaan kuvaatte sitä, ette tongi, onko selvä? Pidä sinä siitä huoli.

-Me ei siitä kuvasta saada mitään selvää, Markus sanoi selvästi ja kuuluvasti. Se il-
maisi kai ärtymystä komentelustani. Tältä pojalta ei mitään raporttia tulisi. Sanoin silti:

-Nyt se näyttää aalloilta ja kaiuilta ja sekasotkulta. Niistä sadoista luotauksista mitä te olette tehneet kone laskee tarkan kuvan. Näytinhän minä teille jo sitä yhtä ajoa mikä meillä oli viime viikolta.

-Joo, Markus sanoi. Hän oli puuhaavinaan jotain tärkeää pientä mutta mitä voi teini kivisellä rannalla tehdä kuin vain heilua hitaasti puolelta toiselle ja kääntyä milloin mi-
hinkin tyhjään nojaan. Nuorilta täällä saarella oli kielletty kaikki digitaaliset laitteet ja sehän jo tekee kenestä tahansa murhanhimoisen.

-Siinä oli tarkkuus jotain puolen sentin luokkaa, sanoin. -Kohta se on kolmasosa. Lo-
pettakaas vaan jo ja antakaa tikut Timolle. Se panee koneen raksuttamaan ja huomenna teillä on niin tarkka kuva kuin mitä näillä vehkeillä saa. Katsokaa sitä, älkää koskeko.

-Okei, kuului lihasten pieneksi kuristama ääni syvältä selkärangan ja kylkiluiden suo-
jista kuin maailman alta. Hän kääntyi ja käveli pois polkua pitkin taloja kohti. Tuuli yrit-
ti kaataa hänet ja melkein onnistui, heinät hakkasivat hänen paljaita nilkkojaan. Huusin
hänen peräänsä:

-Minä yritän keksiä teille jotain palkkaa. Olette tehneet hyvää työtä!

Join vettä, katsoin ulos merelle missä tuuli tarttui veteen kovemmin ja kovemmin.
Päätin että aallot ovat minun puolellani. Heitin vettä, join lisää, täytin pullot. Sain hel-
posti Elsan kasvot mieleeni. Siellä ne olivat vielä, nousivat esiin mitenkään manaaamatta.
En halunnut ajatella mitä tunsin häntä kohtaan, se oli sekavaa kuin merenpinta saarien
välissä. Kävelin kajakille ja tarkastin evät ja moottorin, pyyhin kennot puhtaiksi. Maka-
sin hetken tuulensuojassa kajakin vieressä ja söin muutaman kituliaan pähkinän, tiesin
katsomattakin että jokaisessa oli madonreikä kuin neulanpisto ja yritin olla maistamatta
niiden härskiä makua.

2.

Heti kun lähdin tuuli koveni, se repi vaahtoa irti aaltojen kärjistä kun tuli ulos suojasta niemen takaa. Hetken heiluin ja mietin miten tämä on muka mahdollista mutta pian antauduin ja totuin taas rytmeihin. Korkeammiksi ja korkeammiksi nousevat aallot kantoi-
vat kevyttä kajakkia helposti eikä paha sää tuntunut pahalta kun kääntyi myötään ja meni lujaa sen mukana. Ehtisin Helsinkiin aamuksi jos lepäisin pari pimeintä tuntia jol-
lakin luodolla. Kerran olin ajaa kariin hämärässä mutta kaikuluotain varoitti ja ehdin väistää, toisen kerran mela kolahti kiveen Jussarön matalikolla terävän aaltometelin seassa ja horjahdin mutta sain riuhtaistua kylkeni ylös vedestä. Kajakki totteli kevyesti, se notkui, jousti ja taipui muttei hajonnut. Kõlimootorin gyroskoopilla varustettu vakau-
tin teki surffaamisesta helppoa, maanopeus oli hetkittäin yli 30 kilometriä tunnissa. Lau-
loin ja huutelin mennessäni, myrsky söi äänet. Ihmettelin miksen pelkää, miksen väsy. Olossani oli ohut kaistale ties mitä valoa.

Keskellä pahinta riehumista tuntikausien aaltoihin keskittymisen ja liukenemisen jäl-
keen mieleni erkani ja katsoin itseäni muutaman metrin päästä lievän ihmetyksen vallas-
sa. Aallot heittelivät minua mutta olin kädenmitan, askeleenmitan, melanvedon päässä
kaikesta, välinpitämättömyyden vallassa, olin koko ajan oikeassa asennossa ilman yrittä-
mistä, kajakki, minä ja meri. Iskin kättäni kannen kiinnikkeeseen ja se vuoti verta, hier-
sin kylkeäni aukon terävään reunaan, kylmää vettä valui syliini aukkopeitteen vuotavas-
ta saumasta mutta kaikki oli ihanasti kuin kauneimmassa unessa. Annoin ajatusteni hol-
jua vapaasti mutta sitten muistin Elsan ja maailman kaiken menon ja humahdin itseeni
niin että olin kaatua silkasta järkytyksestä. Että voi meri pitää äkkiä meteliä! Kuin se
kaatuisi, ja niinhän se kaatuikin, koko ajan.

Kaikesta uhosta ja hallinnan tunteesta huolimatta kello kaksi yöllä voimani, juomani
ja evääni loppuivat keskelle Porkkalanselkää syvimmän pimeyden hetkellä. Aloin nähdä
harhoja, valoja ja veneitä. Tiesin että oli alle puoli tuntia aikaa ennen kuin tasapaino ja
taju menisivät täysin. Mietin miten näin pääsi käymään, en koskaan ollut joutunut todel-
liseen hätään täällä. Ehkä halusinkin uupua, kaatua ja vajota. Hävetti mennä takaisin nyt
kun väsyneenä antoi itsensä ajatella pelottavia ajatuksia.

Ajoin uponneiden Västernin ja Sommarnin yli, ne erotti aaltojen voitonriemusta niiden päällä. Kajakkini raapiutui pimeässä johonkin, merestä nousi kovia vapisevia käsiä jotka hakkasivat ja melkein repivät melan kädestäni; kuolleita männynoksia tunki esiin kuohuista Västernin korkeimmalta kohdalta. Lepäsin ja venyttelin hetken pitäen limaisesta latvuksesta kiinni keskellä kohinaa ja tempoilua eikä se käynyt levosta, aallot repivät ja pyyhkivät kannen yli liian monesta suunnasta. Hamusin syötävää liivini taskujen pohjilta ja viimeisiä pudonneita pähkinöitä penkin alta ja pakaravälistä ja mietin mitä tekin, sitoisinko itseni puuhun hetkeksi mutta merenkäynti oli liian kova ja jäykistyisin kylmästä kymmenessä minuutissa jos en meloisi koko ajan. Puhelin värisi rintataskussa sydäntäni vasten. Kuka soittaa keskellä yötä? En pystynyt vastaamaan. Päätin meloa saarelle jonka tunsin ja joka oli vielä olemassa ja jonka armelias valo vilkkui suoraan edessäni.

Mäkiluoto ei ollut enää linnakesaari, siitä oli kaksi nyppylää ja puolikas kasarmia enää pinnalla mutta siellä oli yhä merivartioasema ja maihinnousukielto jonka tiukkuudesta olin kuullut tarinoita joissa ihmisiä oli kuollut. Tiesin miten ruokavarastoon pääsi sisään ilman avainta, saarella palvellut kaveri oli kerran retkellä näyttänyt. Siellä voisi nukkua hetken. Tuskin ne yhtä yksinäistä märkää melojaa ampuisi.

Surffasin suoraan saarta kohti murtuvien aaltojen mukana, ajoin lujaa loivan kallion päälle vaikka naarmuja tuli pohjaan. Lensin rajusti kyljelleni ja melkein rikoin melan kun kaavin tukea kallionkoloista etten olisi valunut takaisin mereen kohisten palaavan veden mukana. Tutkat eivät näe melojaa aaltojen seasta mutta rannalla saattaisi olla lämpökameroita ja muita antureita. Vedin kajakin notkelmaan ja kiilasin sen pensaiden väliin ettei tuuli veisi sitä mukanaan. Matelin pitkin kanervikkoo kohti erillistä ruokavarastoa kasarmin länsipuolella. Tuuli oli lähellä kahtakymmentäviittä ja ulina ja ryske oli kova ja pimeys syvä niin etten varonut, olin mustassa mässä märkäpuvussani märän yön värinen. Varaston takaovi aukesi lukon kielekkeen kohdalta veitsellä vääntäen niin kuin pitikin. Hyllyt olivat näky: Kaalia, sipuleita, valtavia kymmenen litran hernekeitto-
tölkkejä, ruokaöljyä, säilykelihaa, kaikenlaista. Kaljatölkkejä! Korkkasin heti yhden ja join tyhjäksi ja lysähdin perunasäkkien päälle huohottaen ja täristen makaamaan.

Heräsin kirkkaisiin valoihin silmissäni. Ääni tuli valosta.

-Mikäs sissi täällä. Valo heilahti hetkeksi kattoon ja näin kaksi varusmiestä osoittamassa minua rynnäkkökiväreillä ja kolmas kirkkaalla taskulampulla. Latausääni. Varustimen naksahdus. Vastasin liikahtamatta:

-Ihan vaan meloja. Kaaduin tossa pimeessä, karikossa, oli pakko rantautua. Join yhden teidän kaljoista ja taju meni kankaalle. Tämä on tosi.

-Voitais vaikka ampua sinut helposti. Luvat on kunnossa. Metsästyskausi on alkanut. Vitsi vitsi, ei tarvita mitään lupia.

**Vesireitti on tarina valehistorioista,
niin tulevista kuin menneistäkin.**

Meri on noussut, taivas laskeutunut.
Vähentyneen, vääntyneen väen luvut luettu.
Yhteiskunta teeskentelee viimeisillä
voimillaan ettei ole vielä luhistunut.
Vanhat henget liikkuvat vetten päällä etsien uutta kotia.
Yksi kadonnut ja yksi kadotettu
kaikkien kadonneiden muinaisessa juhlassa,
jossa heikkojen mielet taotaan uuten uskoon.

**Ilias ja Kalevala törmäävät toisiinsa
Läntisellä Uudellamaalla.
Toija on Troija ja Pohja on Pohjola.
Välimatkaa linnuntietä 18 kilometriä.**

Tydeun urhea poika, sa miks sukujuurtani tutkit?
Kuin kesälehtien kerrat, niin suvut ihmisienkin:
Puistaa lehdet puist´ alas tuuli, mut uusia versoo
taas vihannoituva metsä kun alkanut on kevätaika:
Niin suvut ihmisien: mikä kasvaa, taas mikä kuihtuu.

(Ilias VI, 145–149)

